

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/197/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212203539
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3212203539.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Ivety Martinákovovej a JUDr. Alice Beňovej v právnej veci navrhovateľa A., zastúpeného V. proti odporcovi N., o zaplatenie 62,85 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 30. januára 2013, č.k. 6C/88/2012-40, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol, odporcovi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ a odporca uzavreli dňa 02.05.2011 Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb. Na základe zmluvy navrhovateľ zriadil pre odporcu rastový osobný účet č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX a v súvislosti s tým poskytol ďalšie služby. Z dôvodu debetného zostatku na účte navrhovateľ od zmluvy listom zo dňa 05.05.2011 odstúpil. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 02.05.2011 uzavretá zmluva, ktorá podľa obsahu zodpovedá zmluvám v zmysle § 708 a § 716 Obchodného zákonníka. V zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka by tak malo ísť medzi účastníkmi o absolútny obchodný záväzkový vzťah. Na druhej strane však hovorí niečo iné Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Súd zmluvný vzťah účastníkov posúdil ako vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, keďže navrhovateľ uzatvoril s odporcom zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti a odporca ako fyzická osoba. Uvedená zmluva tak jednoznačne spĺňa definíciu spotrebiteľskej zmluvy, súd ju takto aj posúdil a aplikoval na daný vzťah v prvom rade ustanovenia občianskoprávných predpisov, keďže zmluva medzi účastníkmi je spotrebiteľskou. Odstúpením od zmluvy zo strany navrhovateľa bola zmluva zrušená od začiatku, a preto je odporca povinný vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie, t. j. uhradiť iba to, čo na základe zmluvy dostal po odrátaní toho, čo doposiaľ uhradil. Taktiež je potrebné započítať všetky úhrady ako poplatky za vedenie účtu a bežné úroky, ktoré prípadne odporca platil, na istinu toho, čo od navrhovateľa ako prečerpanie účtu dostal, pretože odstúpením od zmluvy bola táto od začiatku zrušená, čím boli zrušené aj ustanovenia o možnosti započítať platby odporcu na poplatky za vedenie účtu a úroky. Keďže zmluva bola odstúpením od začiatku zrušená, navrhovateľ nemá nárok na žiadne poplatky, zmluvné pokuty, iné sankcie a príslušenstvo. Mal by jedine nárok na zákonný úrok z omeškania zo sumy bezdôvodného obohatenia, z ktorej vrátením je odporca v omeškani. Navrhovateľ však nepreukázal výšku bezdôvodného obohatenia. Touto nie je nepovolené prečerpanie účtu v sume 49,67 Eur, keďže odporca nepochybne od vedenia účtu platil poplatky za vedenie účtu, pričom tieto je v dôsledku zrušenia zmluvy od začiatku odstúpením potrebné započítať na istinu bezdôvodného obohatenia. Navrhovateľ nepreukázal doterajšiu výšku všetkých platieb prijatých od odporcu z titulu

uzatvorenej zmluvy, čím nie je preukázaná ani výška skutočného bezdôvodného obohatenia odporcu. Všeobecne platí, že zmluva sa odstúpením od nej v celosti od začiatku nezrušuje za podmienky, že sa na tom účastníci dohodli. Takáto dohoda však zároveň musí byť v súlade s právnymi predpismi. Akákoľvek dohoda účastníkov, ktorá by v tomto prípade zaväzovala odporcu ako spotrebiteľa na úhradu vyššej sumy, než mu v prípade odstúpenia od zmluvy vyplýva z Občianskeho zákonníka, je absolútne neplatná pre jej rozpor so zákonom, konkrétne s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachováva právo navrhovateľa (dodávateľa, veriteľa) na úrok, poplatky, zmluvné pokuty, zabezpečenie záväzku a možnosť započítať úhrady navrhovateľom podľa jeho vôle, resp. najskôr na príslušenstvo (úroky, poplatky) a sankcie z titulu porušenia zmluvy, zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa, vrátane platenia poplatkov, sankcií a iného príslušenstva popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Navrhovateľ, ktorý zmluvu, vrátane obchodných podmienok sformuloval, sám dobrovoľne využil ustanovenie zmluvy o odstúpení, pričom existujú aj iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Stav, že by veriteľ (dodávateľ) mal v spotrebiteľskom vzťahu nárok na celé plnenie v zmysle zmluvy, vrátane všetkých sankcií bez ohľadu na spôsob ukončenia zmluvy, je neakceptovateľný, a týmto spôsobom by došlo k popretiu právnych dôsledkov a významu rôznych spôsobov (inštitútov) ukončenia platnosti zmluvy (napr. odstúpenia, výpovede, vyhlásenia predčasnej splatnosti, dohody, prípadne iných). Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa návrh ako nedôvodný zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 48 ods. 1, 2, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, § 451, § 457 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Hoci bol odporca v konaní plne úspešný a podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku by mu proti navrhovateľovi patrila náhrada trov konania, túto náhradu výslovne nežiadal, a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázal na to, že zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových služieb je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, to znamená, že sa vždy spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, a to bez ohľadu na povahu subjektov vzťahu. Taktiež sa právna úprava odstúpenia od zmluvy spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.09.2009, sp. zn. 1 M Obdo V 2/2007. Z uvedeného dôvodu bol toho názoru, že v danom prípade nie je možné na všetky nároky, vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, výlučne aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka a vylúčiť ustanovenia Obchodného zákonníka. Mal za to, že jeho nárok na zaplatenie žalovanej sumy odporcom je plne v súlade s ustanoveniami § 708 a nasledujúce Obchodného zákonníka, na základe čoho namietal tvrdenie súdu, že odstúpenie od zmluvy a účinky s tým spojené sa v tomto prípade riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ďalej poukázal na ust. § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, týkajúce sa úpravy inštitútu všeobecných obchodných podmienok, z ktorého vyplýva, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj s odkazom na všeobecné obchodné podmienky, vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami, alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám, uzavierajúcim zmluvu, známe, alebo k návrhu priložené. Navrhovateľ upresnil svoj návrh na začatie konania, nakoľko zrejším nedopatrením uviedol, že s odporcom si dojednal službu Povolené prečerpanie na osobnom účte, alebo v skutočnosti a aj podľa dôkazov, predložených súdu, sa jedná o nedoplatky na poplatkoch, úrokoch a zmluvnej pokuty v zmysle zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb s odkazom na neoddeliteľné súčasti, ktorými sú všeobecné obchodné podmienky a sadzobník poplatkov. Nakoľko odporca porušil zmluvu a všeobecné obchodné podmienky, a to tým, že jeho účet dosiahol debetný zostatok, v súlade s článkom III. bodu 37 VOP odstúpil od zmluvy a vyzval odporcu na úhradu príslušného debetného zostatku. Odporca však na uvedenú výzvu nereagoval a navrhovateľovi neuhradil príslušný debetný zostatok. Na základe tejto skutočnosti došlo k vyrovnaniu nevyrovnanej výšky debetného zostatku odporcu navrhovateľom, čo je vyjadrené vo výpise z účtu odporcu pod položkou „vyrovnanie zostatku zatv. účtu“. Ide iba o účtovnú operáciu navrhovateľa. Z uvedeného titulu sa domáha v konaní zaplatenia sumy rovnajúcej sa nevyrovnanej výške debetného zostatku vo výške 49,67 Eur, ktorá pozostáva z nedoplatkov na poplatkoch, zmluvnej pokuty a úrokoch a sankčného úroku (zmluvnej pokuty) vo výške 13,18 Eur.

Sankčný úrok bol vo výške 20 % ročne za obdobie odo dňa odstúpenia zmluvy do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia. Uplatnil si náhradu trov konania vo výške 29,29 Eur.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na tom právnom názore, že medzi navrhovateľom a odporcom bola dňa 02.05.2011 uzavretá zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorá podľa obsahu zodpovedá zmluvám v zmysle § 708 a § 716 Obchodného zákonníka. Súd prvého stupňa však zmluvný vzťah účastníkov posúdil ako vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, keďže navrhovateľ uzatvoril s odporcom zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti a odporca ako fyzická osoba. Zmluva, ktorú účastníci uzatvorili, je tak spotrebiteľskou zmluvou. Odstúpením od zmluvy zo strany navrhovateľa bola zmluva zrušená od začiatku, a preto by bol odporca povinný vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie, t. j. uhradiť iba to, čo na základe zmluvy dostal po odrátení toho, čo doposiaľ uhradil. Taktiež je potrebné započítať všetky úhrady ako poplatky za vedenie účtu a bežné úroky, ktoré prípadne odporca platil, na istinu toho, čo od navrhovateľa ako prečerpanie účtu dostal, pretože odstúpením od zmluvy bola táto od začiatku zrušená. Keďže zmluva bola odstúpením od začiatku zrušená, navrhovateľ nemá nárok na žiadne poplatky, zmluvné pokuty, iné sankcie a príslušenstvo. Mal by jedine nárok na zákonný úrok z omeškania zo sumy bezdôvodného obohatenia, s ktorej vrátením je odporca v omeškaní. Navrhovateľ však nepreukázal výšku bezdôvodného obohatenia. Touto nie je nepovolené prečerpanie účtu v sume 49,67 Eur, keďže odporca nepochybne od vedenia účtu platil poplatky za vedenie účtu, pričom tieto je v dôsledku zrušenia zmluvy od začiatku odstúpením potrebné započítať na istinu bezdôvodného obohatenia. Navrhovateľ nepreukázal doterajšiu výšku všetkých platieb prijatých od odporcu z titulu uzatvorenej zmluvy, čím nie je preukázaná ani výška skutočného bezdôvodného obohatenia odporcu. Z týchto dôvodov návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam navrhovateľa udáva nasledovné:

Je nepochybné, že zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, bola uzavretá podľa ust. § 708 a nasl., § 716 a nasl. Obchodného zákonníka. Právny vzťah medzi účastníkmi konania bolo však potrebné posúdiť aj podľa spotrebiteľského práva, nakoľko právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ v danom prípade pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporca v predmetnom vzťahu vystupuje ako spotrebiteľ, keďže ide o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Z týchto dôvodov zmluva, uzavretá medzi účastníkmi konania, spĺňa definíciu spotrebiteľskej zmluvy, a preto bolo potrebné na daný právny vzťah aplikovať ustanovenia občiansko-právnych predpisov, keďže zmluva, uzatvorená medzi účastníkmi, je zmluvou spotrebiteľskou. V preskúmvanej veci navrhovateľ jednostranným právnym úkonom, adresovaným odporcovi, odstúpil od zmluvy. Zo zákonnej úpravy § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté inak. Odstúpením od zmluvy zo strany navrhovateľa bola zmluva zrušená od začiatku, a preto by bol odporca povinný vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie, t. j. uhradiť to, čo na základe zmluvy dostal, po odrátení toho, čo doposiaľ uhradil. Aj podľa názoru odvolacieho súdu taktiež je potrebné započítať všetky úhrady ako poplatky za vedenie účtu a bežné úroky, ktoré prípadne odporca platil, na istinu toho, čo od navrhovateľa ako prečerpanie účtu dostal. Navrhovateľ v prvostupňovom konaní svoje nároky bližšie nešpecifikoval, keď uviedol len to, že si uplatňuje sumu 62,85 Eur, ktorá pozostáva z debetného zostatku na účte v sume 49,67 Eur a sankčného úroku z omeškania vo výške 13,18 Eur. Navrhovateľ preukazoval dôvodnosť uplatneného nároku výpismi z účtu odporcu, pričom z predložených dvoch výpisov z jeho

účtu, č.l. 21 a 22 spisu, nie je jednoznačne a spoľahlivo preukázaný konečný zostatok na účte odporcu, ktorý by mal byť podľa navrhovateľa záporný (t. j. debetný zostatok). Naviac navrhovateľ nepreukázal doterajšiu výšku všetkých platieb prijatých od odporcu z titulu uzatvorenej zmluvy, keďže odporca nepochybne od vedenia účtu platil poplatky za vedenie účtu, ktoré je v dôsledku zrušenia zmluvy od začiatku odstúpením potrebné započítať na istinu bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena vo vzťahu k ním tvrdeným skutočnostiam (navrhovateľ v tomto smere závery prvostupňového súdu v podstate ani nenamietal), odvolací súd vyhodnotil napadnutý rozsudok ako vecne správny a odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Pokiaľ navrhovateľ v podanom odvolaní špecifikoval žalovanú istinu vo výške 62,85 Eur tak, že pozostáva zo sumy 49,67 Eur z titulu nedoplatkov na poplatkoch, zmluvnej pokuty a úrochov a sankčného úroku (zmluvnej pokuty) vo výške 13,18 Eur, k tomu je potrebné uviesť, že navrhovateľ nemá nárok na žiadne nedoplatky na poplatkoch, zmluvné pokuty, iné sankcie a príslušenstvo, keďže zmluva bola odstúpením od začiatku zrušená. Rovnako nedôvodná bola i odvolacia námietka navrhovateľa o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia. Súd prvého stupňa náležite zdôvodnil odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ktoré spĺňa náležitosti vyplývajúce z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Takýto postup súdu neznamená porušenie práva na súdnu ochranu, ani práva na spravodlivý súdny proces.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Úspešnému odporcovi nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., nakoľko odporca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil podľa § 151 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.